

Entrevista a Toni Negri (Traducció)

Per Angela Mauro. Traducció a càrrec de Teresa T. García Molina
Politòloga per la UV. Membre del Consell editorial d'Agon

“Gilets Jaunes, no és dreta o esquerra: és un tots contra Macron”

Sobre la protesta que desconcerta a França: “No és el 68, sinó una revolta contra el sobirà, que ha abolit els cossos intermedis i ara no pot mediar: un desastre...”.

Tan senzill, i al mateix temps, tan complex: alarmant, això de segur. A la seua París, la ciutat on viu des de fa tants anys, el professor Toni Negri busca donar una lectura a les protestes que des de fa unes setmanes estan desconcertant França. Els “Gilets Jaunes”, “jupetins grocs” no són un fenomen fàcil de llegir ni tan sols per a ell, un entès dels moviments obrers i estudiantils perquè són un fenomen nou, argumenta Negri en aquesta entrevista al Huffpost: “No és el 68, que per desgràcia fou del segle XX. No és dreta o esquerra: és un tots contra Macron, que ha destruït els cossos intermedis i ara es troba sense possibilitat de mediació i sense cap possibilitat de fer una apel·lació gaullista”. Negri incomoda amb comparacions de grans discursos de la història com la célebre cridada del general De Gaulle a la “França lliure contra els nazis” l’any 1940: ho fa per assenyalar la gravetat de la situació al país. El fet que Macron no tinga marge d’acció, continua Negri, “és un problema molt gros, un desastre que hauria d’analitzar qui concep el populisme de centre...”.

En una reflexió a Euronomade.info, vosté parla d’insurrecció. Què ens pot dir d’això?

La paraula insurrecció implica un èxit, i el fenomen està encara en procés. El que sí que es pot dir és que es tracta d’una revolta del poble contra el rei, el sobirà, per posar fi a la pròpia misèria. És una cosa totalment francesa. Però si el sobirà no està d’acord, també se’l pot guillotinar: aquesta és la relació.

En quin sentit?

En el sentit que no és sols una revolta: és una revolta radical. Açò ho podem veure en els piquets presents per tots llocs a França, no només a les ciutats. En trobem enmig del camp, estan per tot arreu per assenyalar la presència dels “Gilets Jaunes”, dóna la sensació que siga un comportament quasi estudiantil. Aquests no s’aturen.

Macron ha fet un pas enrere respecte a les taxes als carburants, l'espurna que ha fet explotar les protestes a mitjans de novembre. Ara l'ha eliminat per complet. No pot ser una solució?

No. Ara ja no és suficient. Si ho haguera fet després del primer dissabte de protestes, el 17 de novembre passat, podria haver-se resolt, és una possibilitat... Però el que és segur és que açò ja no va només de les taxes als carburants. Tinc la impressió que s'ha acumulat una demanda de justícia fiscal, i no sols fiscal: aquí té també a veure el cost de la vida. I és per això que el pas enrere de Macron no aconsegueix sedar la revolta.

Per què passa i per què a França?

Perquè, a l'inici de la seua pujada al poder, Macron havia interpretat aquest malestar i el va usar com a base per a aconseguir el seu propi èxit. Ara és contra ell aquesta revolta. Ell s'havia presentat com el "sobirà" i havia guanyat, havia aconseguit imposar la seua llei. El que està passant ara és l'altra cara de la promesa de Macron: ell, que sempre s'havia situat fora de l'esquerra i la dreta, que s'ha mogut en un terreny distint de la representació, ara assisteix a moviments que s'expliquen amb les mateixes directrius. En síntesi: és el fracàs del populisme de centre, la primera gran crisi del populisme.

A l'inici els *Gilets Jaunes* es consideraven un moviment principalment de dreta. No és així?

Dreta i esquerra s'han esborrat, ja no existeixen, no hi són entre els *Gilets Jaunes*. El sud de França està ple de blocs. Els primers dies, se'n parlava d'ells com blocs de dreta, "són els caçadors", es deia ací a França. En pocs dies a aquests blocs se'ls han afegit tantes altres categories: hi ha pensionistes, persones treballadores, gent pobra que evidència els problemes d'igualtat. I és interessant que, almenys de moment, no parlen d'immigració, no es troba entre les reivindicacions. En aquest sentit, la protesta dels *Gilets Jaunes* es presenta centrada en la seua cultura, amb temes centrats en el cost de la vida, quasi parroquial. Això sí, està present el risc de lliscar cap a la dreta, però per ara no es pot dir que siguin de dreta i prou.

Hi ha diferència entre la revolta dels *Gilets Jaunes* a les províncies i a les metròpolis?

Sí, la revolta està per tot arreu, encara que és possible que a les ciutats no vegues els *Gilets Jaunes*. Per exemple, ahir els estudiants ocuparen una seu

separada de la Sorbona, també hi ha estudiants d'institut en vaga i per al diumenge s'ha convocat a la vaga als camions de gran mida. També es dubta sobre la lleialtat de les forces de l'ordre...

Podrien unir-se a les protestes?

No estic dient això, però tinc notícies d'alguns casos d'insubordinació. És fàcil si pensem al fet que un policia de rang mitjà té unes condicions de vida que es veuen molt ben reflectides en les protestes dels *Gilets Jaunes*.

Vist que ha citat als camions, a Itàlia hi ha qui compara la revolta francesa amb els anomenats "forconi", els conductors italians dels TIR (transport internacional amb camió) que protestaren ja fa anys...

No té res a veure. Els "forconi" foren un fenomen sicilià i torinés, no existeix cap similitud. De fet, jo veig més semblances amb els "no TAV" de la Vall de Susa pel que fa al nivell de radicalitat...

Amb la crisi de la classe obrera i una precarietat generalitzada, tal vegada siga açò per al que ens hem de preparar: revoltes que no són emmarcables ni en la dreta ni en l'esquerra, una ràbia generalitzada que projecta la nostra era digital cap enrere en comptes de cap endavant, a fases històriques anteriors al segle XX i a protestes que anomenaria "primitives", molt allunyades de l'elaboració intel·lectual del 68.

No crec que l'espectre dreta i esquerra haja desaparegut. El que sí que s'ha acabat són els partits de dreta i d'esquerra. El mecanisme de representació s'hi ha encallat. La lluita de classes continua sent fonamental, encara que a vegades es manifesta de forma espúria. A França a vegades sembla que hi haja una repetició de la revolució... de la del 1789, però és només una il·lusió.

Macron està acabat?

No ho sé, caldrà veure què passa. El que és segur és que té tothom en la seua contra. A més, aquest no és el 68 que fou massa segle XX. Açò és distint, i sobretot no és dreta o esquerra: és contra Macron, que ha destruït els cossos intermedis, i ara es troba sense possibilitat de mediació i no té la mínima possibilitat de fer una apel·lació gaullista. És un problema ben gros, un desastre que hauria d'analitzar qui concep el populisme de centre...

Imagine que hauria de ser una veu d'alarma per a qui en Itàlia pensa en seguir l'exemple de Macron, és a dir, Matteo Renzi... A propòsit d'Itàlia, nosaltres no som de *Gilets Jaunes*. No ho serem mai?

En Itàlia està tot obert: el PD s'està desintegrant, el moviment polític amb què es relaciona a Renzi ha perdut el cap, està enfurit. Després d'això, no sé si existeix el risc què els *Gilets Jaunes* apareguen també a Itàlia. Això dependrà del que passe al govern i de com acabe aquesta aliança innatural entre la Lega i el M5s. Jo sempre he pensat que els "cinquestelle" són un derivat de comportaments multitudinaris. I ara és veritat que estan acumulant descontent, precisament per l'aliança amb la Lega. Tot plegat, depèn de com acabe aquesta història d'un govern, a propòsit d'això, completament aïllat a Europa, increïble...